

Innledende Kronikk

---

11 kommuner i Trondheimsregionen er i gang med å lage en felles strategisk næringsplan. Planen utformes av næringsforeningene i de samme kommunene. En plan for næringsutvikling i så mange og forskjellige kommuner må bli kompleks, og det blir også prosessen. Vi har derfor organisert arbeidet med planen i fem delprosjekter, slik at vi ikke skal diskutere alt hele tiden.

Å lage en geografisk avgrensning for en slik plan er ikke enkelt. For å ha nytte av et samarbeid må man ha noe felles som binder sammen og som man kan utvikle i fellesskap. Hvem som har det, er ikke alltid åpenbart. I tillegg til å være nabokommuner har disse kommunene det til felles at de har mer enn 10 prosent arbeidspendling til Trondheim. Altså i stor grad et felles bo- og arbeidsmarked.

Bakteppet er at arbeidet med regionreformen brøt sammen og deretter ideen om et felles trøndersk storfylke. Trøndelagsrådet, som er et samarbeid mellom de trønderske fylkeskommunene og Trondheim kommune, ble nedprioritert, delvis av samme grunn. Men mer interessant i denne sammenheng er at det i lang tid har vært uenighet i synet på Trondheim. Er landsdelens storby en befolkningsmessig støvsuger av nabokommunene eller demning mot utflytting til Oslo? Er omlandet mest tjent med at vi bruker penger på å forsterke veksten i Trondheim, eller er det slik at veksten her skjer av seg selv og at kronene derfor bør brukes til tiltak i distriktene?

Etter sammenbruddet i regionreformen har Trondheim vært klar på at man ønsker å samarbeide sterkere i nærområdet. Vi tolker det slik at det også ligger et klart budskap om et tettere samarbeid mellom dem som ser Trondheim og Trondheims vekst som positivt.

Hvorfor lager man en strategi for næringsutvikling? Tilgang på gode arbeidsplasser er avgjørende for hvor mennesker vil bosette seg. For å beholde mennesker i regionen, er vi avhengig av at næringslivet utvikler seg i riktig retning. Næringslivet er alltid i utvikling. Utviklingen drives både av ting vi lokalt ikke har herredømme over (internasjonale trender, kronekurs, etc) og ting vi har mulighet til å påvirke. Eksempler på det siste er samferdsel, arealpolitikk, tilgang på kapital, fagkompetanse, kommersialiseringskompetanse med mer. Vi tror at med bevisstgjøring og aktiv oppfølging av en god strategi, kan vi gjøre et bra næringsliv enda bedre. Da blir folk boende her og skaper de verdiene som trengs for å opprettholde en god velferdsstat.

Den plan næringsforeningene i fellesskap legger frem vil være en overordnet strategi som peker på noen hovedutfordringer og mulige veivalg. Om planen skal bli en suksess, avhenger imidlertid av at kommunene følger opp med konkrete, operative, planer som bygger på den overordnede strategien. De må med andre ord svare på spørsmålet "Hva betyr vår omforente og langsiktige strategi for hva vi skal gjøre i hverdagen?"

Vi har valgt å dele prosessen med næringsplanen i fem delprosjekter. De tre første er unnagjort så langt. I delprosjekt 1 beskrev vi hva som er status for næringslivet i dag. Kortversjonen av funnene her er at Trondheimsregionen er på fjerdeplass blant storbyregionene når det gjelder økonomisk verdiskaping, og at vi har en mindre andel av brutto nasjonal produkt (BNP) enn befolkningen skulle tilsi. Regionen har god folketilvekst; spesielt på grunn av sterk netto innflytting fra andre regioner. Vi har mange unge, en høyt utdannet befolkning og høy satsning på FoU. Trondheimsregionen er et attraktivt bosted – spesielt for unge mennesker. Vi er kort med andre ord en "Mulighetenes region" ut fra de foreliggende indikatorer på verdiskapingsevne og tilstedeværelsen av sterke utdannings- og forskningsmiljøer.

I delprosjekt to gjennomførte vi et prosjekt sammen med SINTEF for å få beskrevet ulike strategier for næringsutvikling. Dette er en viktig bevisstgjøring, nemlig å se at noen regioner har andre strategier enn de vi bruker. I tillegg til en kartlegging av strategier, hadde vi også en debatt som viste at det er en viss uenighet om dagens valgte strategier er de riktige.

I fase tre har vi analysert hva som er ulike bransjers vekstpotensial. Vi mener at det er viktig at de begrensede midler som finnes for næringsutvikling i hovedsak brukes på de næringer som har størst vekstmulighet.

Det er mange hindringer for vekst i vår region, og de skal vi se på i fjerde delprosjekt. Det hjelper ikke å ha et potensial hvis det ligger hindringer i veien. Eksempler på mulige hindringer kan være dårlige veier, tilgang på nok risikovillig kapital, manglende kommersialiseringskompetanse og dårlige skoler. Det femte og siste delprosjektet blir å utarbeide selve strategien

I motsetning til mange andre som utarbeider strategiske næringsplaner har vi valgt å legge opp til en helt åpen prosess hvor alle som ønsker det kan delta og påvirke arbeidet. For hvert delprosjekt utarbeides et bakgrunnsdokument som gjøres tilgjengelig for alle. Dette er ment som en forberedelse til de åpne møtene. Det arrangeres så en workshop og et konkluderingsmøte for hvert delprosjekt hvor hovedformålet er å skape en felles virkelighetsforståelse og å diskutere hvilke konsekvenser bakgrunnsdokumentet vil få for strategien som skal utarbeides. Et viktig formål med begge disse møtene er å samle næringsliv og offentlig ansatte på samme arena, og vi er veldig fornøyd med at vi så langt har hatt lik representasjon fra begge grupper.

Det finnes mye stoff om næringsutvikling og status for næringslivet i regionen. Vi har i vårt prosjekt lagt vekt på at vi heller vil gjøre eksisterende informasjon tilgjengelig enn å starte ny forskning. Vi har også lagt vekt på å gjøre tilgjengelig det som finnes, og det ligger på prosjektets hjemmeside: trondheim-chamber.no/snp

Vi oppfordrer alle som er interessert i regional næringsutvikling om å følge det videre arbeidet.

Av

Torstein Mørseth, daglig leder Stjørdal Næringsforum

Berit Rian, adm. direktør Næringsforeningen i Trondheim

Ola Wang, daglig leder Midtre Gauldal næringsforum